

THE ROMANIAN ACADEMY
SCHOOL OF ADVANCED STUDIES OF THE ROMANIAN ACADEMY
DOCTORAL SCHOOL OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY

MILITARY EDUCATION AND SPECIALIZATION OF OFFICERS OF THE
ROMANIAN ROYAL ARMY BETWEEN 1939-1945
DOCTORAL THESIS ABSTRACT

Ph. D. supervisor:
C. S. I dr. Chiper Ioan

Ph. D. candidate:
Flavius Nicolae Roaită

2024

Key words: World War II, Romanian Army, military education, specialization, further training, training, military doctrine, curricula, applications, training at the front, teachers, instructors, cadets, officer cadets, comradeship, military high schools, military schools for active officers, military schools for reserve officers, weapons training centers, equipment, weapons, armaments, manpower, General Staff. 5th Training Section, Superior School of War, German Military Training Mission, Wehrmacht, war veteran, oral history.

The importance of the subject is demonstrated by the complexity of the military education system, whose mission was to train platoon and company commanders (cavalry squadrons and artillery batteries) and staff officers (graduates of the Superior School of War) so that they would have the necessary skills to manage complex situations in the tactical field. The subject is of particular significance in view of the fact that in the period of time to which we have referred, military education has had to train and specialize military personnel with the ranks of second lieutenant, lieutenant and captain to meet new challenges, taking into account the technical evolution of the weapons used by the belligerents and the combat tactics used in the Second World War. The relevance of the theme is also highlighted by the role it played in the program of modernization and reform of the Romanian Army, initiated in the historical period to which we refer, as a response to the security risks to which Romania was exposed and also as a support to its military commitments.

The choice of the topic was motivated by the need to understand the process through which the professional training of an important category of military personnel belonging to the Romanian Army, mainly represented by the junior officers during the Second World War, was formed and completed. We tried to achieve this goal by knowing and presenting the way in which the theoretical and practical notions of the educational programs based on the military doctrine adopted by the Romanian state were conceived, transmitted and appropriated. It also followed the way in which the information taught in military schools and military training centers were applied in real combat conditions and the results obtained.

In the context of the political-military developments of the late 1930s and the demonstration of the fragile, ineffective character that characterized the inter-war alliance system, the Romanian authorities once again confirmed the need and importance of having a

military body capable of responding promptly and effectively to changes in the status quo at the European level. The decision makers understood that national security was conditioned by the existence of an armed force capable of resisting the expansionist actions of neighboring states. Looking back at the way in which the Romanian Army participated in the Great War, in the full dimension of human, technical and operational involvement, the authorities understood relatively late the importance of permanent training of military personnel and the provision of modern technology.

The defense of the state could be achieved through the training and constant improvement of an officer corps distinguished not only by an authentic patriotic sentiment, an unquestioning loyalty to national values, but above all by a thorough theoretical and practical training, whose applicability leads to the desired results. We set out to demonstrate that there was a close causal link between the quality of education in military training institutions, the armaments used by the combat units and the positive and negative consequences on the battlefield.

We set out to argue that the military education system, although characterized by a certain degree of complexity, by the existence of several types of institutions with responsibilities in the field of training and professional specialization (military high schools, schools for active and reserve officers, weapons training centers, Superior School of War), it was confronted with numerous shortcomings in the training of cadres for the use of certain weapons and services that had experienced a marked development in the years prior to Romania's entry into the war (tanks, armored cars, self-propelled guns, anti-aircraft guns, signals, aviation, navy).

Our intention was to present the fact that in the absence of an adequate infrastructure, in an attempt to make up for this gap, several categories of military personnel (senior officers, junior officers, officer cadets, non-commissioned officers, non-commissioned officer cadets, military masters and lower ranks) were sent to the German state to follow different forms of schooling. The aim was to develop the necessary skills that would allow them, in a first stage, to perform the functions of instructors within the different structures (military schools, training centers, sedentary parts of the units engaged on the front), preparing, with the help of the modern acquired technology, the soldiers of the Romanian Army for future combat missions in the spirit of an offensive military doctrine.

Our intention was to present the fact that in the absence of an adequate infrastructure, in an attempt to make up for this gap, several categories of military personnel (senior officers, junior officers, officer cadets, non-commissioned officers, non-commissioned officer cadets, warrant officers and lower ranks) were sent to the German state to follow different forms of schooling. The aim was to develop the necessary skills that would allow them, in a first stage, to perform the functions of instructors within the different structures (military schools, training centers, sedentary parts of the units engaged on the front), training, with the help of the modern acquired armaments, the military personnel of the Romanian Army for future combat missions in the spirit of an offensive military doctrine.

This thesis aimed to demonstrate how the training and specialization of Romanian Army officers was carried out in the period of time that coincided with the Second World War. It was mainly focused on the professional training of lower officers, especially second lieutenants and lieutenants, ranks that are mentioned and associated in the documents in the category of subordinate officers. Transforming teenagers, most of whom had no military training, into commanders capable of leading a sub-unit in combat was a complex process, not easy to manage, and which could involve a number of difficulties. Physical, psychological, emotional, behavioral and intellectual development was influenced by a number of factors that sometimes did not correspond to officially assumed standards.

The collective mind is convinced that a local military action, clearly delimited in terms of area and purpose, or by extension a large-scale offensive, with ambitious objectives and the ability to influence the fate of a conflict, are initiatives whose chances of success are influenced only by the quality of the technique and quantity of munitions used, by the ability to sustain a war of attrition if necessary. Few people still recognize the importance of the individual in the equations of contemporary conflicts, claiming the absolute supremacy of the material over the human being, without understanding that the latter has been, is and will remain the main protagonist on the battlefields. As a participant in the unfolding of events, man becomes the subject and object of transformative actions so that he acquires the skills of a fighter, capable of fulfilling the missions assigned to him.

We have tried to demonstrate that the successes and failures of soldiers who were mere executors were influenced to the greatest extent by the orders and actions of the commanding

officer who was primarily the result of a professional training process and the exponent of an organizational culture, of a certain model of a military mentality. The results of the military-oriented education system were visible not only in every officer school graduate, but also in every sub-unit commanded by them, in their dual capacity as instructors and leaders during combat actions. Dissociation is a capital error, as the officer was first and foremost invested with an authority that was given to him together with the responsibility of bringing together into a unit the forces, skills and determination of strangers who in time would become closer to him than blood brothers.

The history of military education in Romania during the Second World War was not, except to a modest extent, a preoccupation for researchers and academics, including those who have worn military uniforms, who paid preferential attention to the major events, battles and personalities that marked the evolution and outcome of the conflict unfolded on a global scale.

This situation has led to the publication of a limited number of reference works and relevant articles dealing with the educational network that belonged to the Ministry of National Defence/ Ministry of War, including the training and specialization of officers of the Romanian Army. The books identified so far have been useful to support our approach, constituting a starting point for a more specific research, represented by a single category of military personnel and at the same time more in-depth, given the objective of gradually following the professional training of young men who were part of the command cadres of the Romanian Army. There are a limited number of books presenting the history of training institutions that operated before or during the conflict.

Another category of sources were memoirs and diaries written by participants in the events, in which they presented information about their studies, their participation at the front and sometimes their experience as prisoners. A narrow sub-category of memoirs can be distinguished, that of military personnel who attended schools for active officers in the German state, some of whom hesitated for a long time to describe their military training and career, given the post-war politico-military changes and the marginalization they were subjected to.

The unpublished historical sources were mainly represented by archival documents kept at: the Archive of the National Council for the Study of Security Archives Bucharest, the Romanian National Military Archives - Bucharest, the Romanian National Military Archives

(Central Archive Depository) - Pitești, the National Historical Central Archives Bucharest and the Bundesarchiv-Militärarchiv Freiburg im Breisgau. Particularly useful for our study were the funds from the Romanian National Military Archives - Bucharest, which allowed us to better understand the context in which they were established, the functioning and development of the educational institutions. Oral history interviews with witnesses of the political and military events of the inter-war period and during the Second World War were used to complete the documentation in libraries and archives. They came from both urban and rural backgrounds and had varied social origins from: peasant families, civil servants, military personnel, etc. The level of education varied significantly, influenced to a large extent by financial resources: primary and secondary education, graduates of military and civilian high schools, military schools for active and reserve officers in Romania, military schools for active officers in the German state.

For a better understanding of the particularities that characterized the institutions involved in the training and specialization of officers of the Romanian Army from 1941 onwards, it was decided to present them in five separate chapters. The first and the last chapter represent two exceptions that are justified by the particular nature of the contexts evoked, the first one presenting the period of reorganization of the army and implicitly of the educational system, while the last division of the thesis provides information on the schooling and specialization of Romanian officers in the German state. The appendices contain relevant information on a number of aspects such as: teaching staff, school enrolment figures, military manuals for different categories of weapons used in military schools in Romania, and numerical data on the number of officer cadets sent to follow different forms of professional training in Wehrmacht schools.

In the first chapter, "Military education in Romania at the beginning of the Second World War (1939-1941)", we aimed to make an introduction on the network of high schools, schools and training centers that belonged to the Ministry of National Defense, presenting the mission of these institutions, the degree of evolution and the conditions to which they had to adapt after the territorial cessions of the summer and autumn of 1940. We considered it necessary to highlight the role of the German Military Training Mission and its contribution to the reorganization of the Romanian Army in accordance with the principles of a new military training doctrine and the

real, quantifiable results that were obtained, while pointing out the shortcomings and dysfunctions of this first process of military collaboration between the two countries.

The second chapter, "Military schools for active officers (1941-1945)" had as its objective to know the importance of the institutions with the main tasks in the training of future platoon and company commanders for different weapons and specializations belonging to the 3 categories of forces. As a novelty, we first tried to outline the portraits of the young people who could enroll in the military schools for active officers and the way in which the selection of future trainees was carried out. Special attention was paid to the school programs, the subjects studied and the members of the teaching staff who, through effort, commitment and will, transferred knowledge and a set of values that together influenced the training of future second lieutenants. Given the process of equipping the army with new equipment, weapons and armaments, we considered it absolutely necessary to highlight some relevant aspects of the functioning of the army training centers and how they contributed to the specialization of young officers. At the same time, we wanted to show the way in which the professional training environment could have the most varied effects not only on professional skills, but also on the behavior that future commanders were to have in their relationship with their superiors, but especially with subordinates.

In the third chapter, "Military schools for reserve officers (1941-1945)", we set out to correct a misperception about reserve officer schools and the combat valor of their graduates. Although the terms "reservist" or "reserve" have, over time, been given a more limited meaning or one that expresses a certain form of mistrust, the reality on the battlefields has shown the opposite. If from a theoretical point of view the young men who came to study in Ploiești, Bacău or Craiova did not belong to the category of those who had a vocation for a military career, most of them had to prove by deeds that they could be the equal of active officers. We also tried to argue the value of these structures in the process of modernization of the national defense system and their importance in supporting the war effort, by educating a significant number of military personnel whose role in the service of the homeland has been treated with discretion for too long.

Chapter four, "The Superior School of War (1941-1945)" has a special character, being the only division of the thesis devoted to an in-depth analysis of a single educational institution, which played a crucial role in the specialized training of staff officers. Its uniqueness did not

mean the allocation of exponential resources during the war, and many sensitive issues and strained relations with the General Staff were identified. On the basis of the research carried out so far, we aimed to present the way in which the Superior School of War accomplished its mission of disseminating the new counter-offensive doctrine to the Romanian Army, while ensuring the units' needs for a relatively adequate staffing.

The last chapter, "The training and specialization of Romanian officers in Germany between 1941-1944" represents a novel element, given the fact that military historiography does not include a comprehensive study with an overview of this subject. We try to argue the necessity and usefulness of foreign schooling as a direct consequence of a partial evolution of the military education system in the country. The differences between the two armies were visible in this field as well, there were both positive (in terms of curriculum, teaching material and applicability) and negative (adaptation problems, risks of falling in combat during the internship at the front) aspects in the process of training and professional specialization. We would like to present the fact that the results obtained until the end of August 1944 were remarkable, by achieving a qualitative training of Romanian officers superior to the one that could be obtained in the country.

Thus, in the economy of the paper we aimed to make a critical and objective analysis of the military education system, in a dimension as complete and relevant as possible for the training and professional specialization of officers with the ranks of second lieutenant, lieutenant and captain who wore the uniform of the Romanian Army during the Second World War. Using an appreciable variety of sources, we have tried to demonstrate the functional character of the educational network belonging to the Ministry of National Defense/ Ministry of War and the way in which a series of measures were applied for the development of military schools and weapons training centers, with the aim of providing better professional training for a larger number of officer cadets and sub-unit commanders. By highlighting a number of dysfunctions and sensitive situations, we wanted to present a series of challenges which have sometimes been successfully managed, sometimes with less significant results.

Military education was a complex subject that received special attention from the Romanian authorities, particularly the military. The main ideas were discussed at the highest level (Ministry of War, General Staff), with Marshal Ion Antonescu being informed about the

way in which the proposals for reform and reorganization of military education were discussed. The adopted decisions were forwarded to the educational institutions and weapons training centers in the form of circular orders, mostly through the 5th Training Section and the various management bodies (such as the Directorate of Military High Schools, the Directorate of Higher Military Education, etc.) which also followed the implementation process and the results obtained.

In conclusion, we consider that military education during the Second World War was a challenge for the Romanian authorities and a priority. The process of training and specialization of officers of the Romanian Army, as well as other categories of military personnel, was a complex undertaking, which took place in several stages, both vertically and horizontally. As an integral part of a broader project to reform the army, military education has been marked by numerous shortcomings, sensitive aspects and delicate situations that have had their origin in the accumulation over time of significant gaps. We believe that the military education system as a whole has determined the development of the army as a whole, even if the training process has been conditioned and limited by numerous less positive situations that have been in place since the inter-war period. We believe that military education has innovated and brought about fundamental changes, thus (at least in part) succeeding in meeting the real training needs of the armed forces.

Based on the research carried out so far, we can advance the idea that the main responsibility for the functioning of military education has been primarily vested to the Head of State, the Ministry of National Defense and the General Staff, institutions with a decisive role in the adoption of enforceable decisions. The secondary responsibility was also the responsibility of each commander of a military educational institution, regardless of the level to which we refer. The quality of education had a direct influence on the training and professional specialization of officers, just as the state of armaments and the quantity of ammunition conditioned the firepower of the units engaged in combat. The front was the supreme test both for officers and for Romania's political and military leadership. Leaving aside the shortcomings, indifference and outdated conceptions, the courage of the young officers, their comradeship towards the fighters in the trenches and their spirit of sacrifice for the defense of the homeland cannot be questioned.

Table of contents

Introduction.....	5
1.1 Key words	5
1.2 Importance and relevance of the theme	5
1.3 Research aims and objectives	8
1.4 Historiography of the subject and sources used	10
1.5 Structure of the paper	16
1.6 Terminology, methodology	19
I. The military education in Romania at the beginning of the Second World War (1939-1941)	21
1.1 The military education before Romania's involvement in the war	21
1.1.1 The situation of the military high schools	21
1.1.2 The situation of the military schools	28
1.1.3 The situation of the Superior School of War	34
I.2 Romania in the German sphere of influence	38
I.2.1 The 1940 territorial concessions and the consequences of defensive alliances	38
1.2.2 New foreign policy orientation and receiving German security guarantees	42
1.3 Arrival and role of the German Military Training Mission (October 1940 – June 1941)	48
1.3.1 Conditions set by decision-makers for the arrival of the mission	48
1.3.2 Measures taken in the army and military education system under the influence of the German Army's war experience	52
1.3.3 Results of the reorganization process and its limits	73
1.4. Conclusions	82
2. Military schools for active officers (1941-1945)	85
2.1 Candidate profile and admission criteria	85
2.1.1 Characterization of young applicants	85
2.1.2 Admission tests	97

2.2 Curricula studied and the military training environment	101
2.2.1 Theoretical courses, specialized courses and practical applications	101
2.2.2 Issues related to specializations in weapons training centers	140
2.2.3 Relations with members of the teaching staff and other cadets.....	145
2.3 Conclusions	151
3. Military schools for reserve officers (1941-1945)	159
3.1 Development of reserve officers training institutions and candidate profile	159
3.1.1 Characterization of young applicants	159
3.1.2 Aspects of the activity of reserve officers schools during the war years	163
3.2 The military training environment and consequences of overzealousness	182
3.2.1 Relations with members of the teaching staff and other cadets	182
3.2.2 Sensitive aspects in the exercise of command	186
3.3 Conclusions	191
4. Superior School of War (1941-1945)	198
4.1 The mission of the Superior School of War and the organization of the institution at the beginning of World War II	198
4.1.1 Mission and operating principles of the institution	198
4.1.2 Changing doctrine and methods of combat	203
4.2 Superior School of War teachers, graduates and students.....	211
4.2.1 Members of the teaching staff și staffing issues	211
4.2.2 School admission criteria. Theoretical exams and practical tests	221
4.3 Curricula studied and the military training environment	230
4.3.1 Theoretical lectures and field applications	230
4.3.2 Study trips and internships on the frontline	235
4.4 Conclusions	240
5. Trainig and specialization of Romanian officers in Germany between 1941-1944	245
5.1 Considerations on the German military system	245

5.1.1 Romanian military personnel schooling in Germany between tradition and necessity	245
5.1.2 Features of the German military system in the interwar period and during World War II	248
5.2 Training of the 1943 officer class	253
5.2.1 Stages in the formation of the first group of officers from 1941 onwards	253
5.2.2 Return to the Motherland and appointment to command	257
5.3 Training of the 1944 officer class	259
5.3.1 Legal framework and selection criteria for cadets	259
5.3.2 Allocation and assignment of cadets to different branches and units. First stage of training (Rekrutenzeit)	262
5.3.3 Application and verification of knowledge under real combat conditions. Practical training in operational units (Frontbewegung)	271
5.3.4 Return of the graduates to the Motherland and their reintegration into the Romanian Army structures	277
5.3.5 Contributing to the war effort, from the sedentary part to the front line	279
5.4 Training of the officer classes 1945 and 1946	282
5.4.1 Legal framework and selection criteria for cadets	282
5.4.2 Status differences and accommodation difficulties	284
5.4.3. Realities and consequences after the change of alliances in August 1944	286
5.5. Military personnel who have followed specialization courses	288
5.5.1 Officers belonging to ground forces	288
5.5.2 Officers belonging to air and naval forces	291
5.6. Conclusions	293
Conclusions	298
Annexes	306
Anexa 1. Educational institutions and school enrolment figures for the Class of 1941 King Mihai I	306
Anexa 2. Civilian teachers who taught at the Superior School of War until 1939	307

Anexa 3. Military regulations and manuals that were based on translations and adaptations of German military regulations and manuals used for the training of officers of the Romanian Army	310
Anexa 4. List of names of military high school graduates who left in June 1941 to attend military schools for active officers in the German State	311
Anexa 5. List containing the names of officers of the of the Class of 1943 who were trained in the German State and the military institutions/ units to which they were assigned in Romania	313
Anexa 6. List of names of military high school graduates who left in June 1942 to attend military schools for active officers in the German State	316
Anexa 7. List of names of civil high school graduates who left in June 1942 to attend military schools for active officers in the German State	322
Anexa 8. List of the names of graduates of the 1944 class of active officers' military schools in Germany and the specializations obtained	323
Bibliography	327

Bibliography

I. Primary sources

A. Unpublished documents

1. Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității București:
  - Arhiva Operativă.

2. Arhivele Militare Naționale Române – București:
  - Fond Corpul 1 Armată.
  - Fond Corpul 10 Armată.
  - Fond Decorații.
  - Fond Inspectoratul General al Formațiunilor Motomecanizate.
  - Fond Liceul Militar „Ștefan cel Mare”.
  - Fond Marele Stat Major. Serviciul Istoric.
  - Fond Ministerul de Război. Cabinetul Ministrului.
  - Fond Ministerul de Război. Inspectoratul General al Armatei.
  - Fond Secția 7 Legături – teritoriu pe anii 1940-1950.
  - Fond Serviciul Istoric.
  - Fond Statul Major General.
  - Fond 245 Subsecretariatul de Stat al Marinei. Secretariatul General. Biroul Regulamente și Dotare.
  - Fond 405 Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene 1.03.1939 - 30.06.1944.
  - Fond 462 Direcția Liceelor Militare.
  - Fond 948 Secția 1.
  - Fond 948 Secția 5 RS.
  - Fond 950 Cabinetul Ministrului.
  - Fond 3049 Centrul de Instrucție al Infanteriei Făgăraș 1.02.1939 – 20.08.1942.
  - Fond 3050 Centrul de Instrucție al Artileriei 17.04.1940 – 15.11.1943.
  - Fond 3055 Centrul de Instrucție al Geniului 21.10.1921 – 15.02.1945.
  - Fond 3065 Centrul de Instrucție Apărare Chimică și Gaze 15.03.1939 - 1.12.1943.

- Fond 5274 Liceul Militar "Dimitrie Alexandru Sturdza" Craiova 15.03.1939 - 10.5.1945.
- Fond 5275 Liceul Militar "General George Macarovici" 15.03.1939 - 10.5.1945.
- Fond 5423 Secția 7 Legături cu Armatele Aliate.
- Fond 5432.
- Fond 6451 Școala Superioară de Război.
- Fond 6452 Școala Pregătitoare de Ofițeri de Rezervă de Artilerie nr. 1 Craiova 1.07.1922 – 15.02.1945.
- Fond 6453 Școala de Ofițeri Activi de Infanterie 1847 – 1945.
- Fond 6454 Școala de Ofițeri Activi de Artilerie 7.04.1881 - 31.12.1945.
- Fond 6455 Școala de Ofițeri de Transmisiuni 1.07.1942 - 22.02.1945.
- Fond 6457 Școala de Ofițeri Tehnici Auto 23.08.1944 - 22.09.1944.
- Fond 6459 Școala de Ofițeri de Rezervă de Infanterie nr. 1 Ploiești 23.08 - 11.09.1944.
- Fond 6460 Școala de Ofițeri de Rezervă de Infanterie nr. 2 Bacău 14.10.1920 - 20.12.1944.
- Fond 6461 Școala de Ofițeri de Rezervă de Infanterie nr. 3 Câmpulung Muscel 25.06.1942 - 18.06.1945.
- Fond 6462 Școala de Ofițeri de Rezervă de Infanterie nr. 6 Ineu 1.11.1943 - 15.02.1945.
- Fond 6465 Școala de Ofițeri Activi de Artilerie Craiova 07.04 - 31.12.1945.
- Fond 6476 Școala de Fii de Militari Iași 1885 – 1948.
- Fond 6618.
- Fond 6629.

3. Arhivele Militare Naționale Române (Depozitul Central de Arhivă) – Pitești:

- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Alba.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Argeș.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Bacău.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Brașov.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Regiunea Galați.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Iași.
- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Ilfov.

- Fondul de Arhivă creat de Comisariatul Militar Județean Vâlcea.
- Fondul de Arhivă Memorii Tineri.

4. Arhivele Ministerului Afacerilor Externe:

- Fond 71/1939 E9 IV8 Misiunea Militară Germană în România.

5. Arhivele Naționale Istorice Centrale București:

- Fond Marele Stat Major.
- Fond Ministerul Apărării Naționale. Direcția Justiție Militară.
- Fond Ministerul Apărării Naționale. Direcția Licee Militare.
- Fond Ministerul de Război. Cabinetul Ministrului 2.
- Fond Ministerul de Război. Inspectoratul General al Armatei.
- Fond Ministerul de Război 1900-1952. Direcția Licee Militare.
- Fond Președinția Consiliului de Miniștri.
- Fond Președinția Consiliului de Miniștri. Cabinet Ion Antonescu.
- Fond Președinția Consiliului de Miniștri. Cabinet Militar.
- Fond Serviciul de Informații al Armatei.

6. Personal archive:

- Personal Nachweis, Beförderung zum Leutnant (akt.) aparținând ofițerului Mircea Carp, eliberată de Obfhr.- Lehrgang der Panzertruppe Inspektion pe 3 martie 1944 (fotocopie).
- Certificate of registration as a resident of Regensburg, issued to Officer Aurel Cristea by the US Military Government of Germany on the 3rd of August 1945 (photocopy).
- Documents related to the clarification of the military situation of cadet Vlad Crivăț after his return from German imprisonment, 1945-1946 (photocopies).

7. Bundesarchiv-Militärarchiv Freiburg im Breisgau:

- Fond RH 2 (Generalstab des Heeres).
- Fond RH 2 – OKH/Generalstab des Heeres - /2926.
- Fond RH 6 – Generalstab des Heeres/ Chef HNW -/4.
- Fond RH 12-1 (Inspektion der Kriegesschulen des Heeres).

- Fond RH 31-I Deutsche Heeresmission in Rumänien.
- Fond RW 4 – Oberkommando der Wehrmacht/ Wehrmachtführungsstab.

B. Oral history interviews

- Arhip Gheorghe, colonel (r.)
- Buchholzer Corneliu Micandru
- Cihovschi-Leonaș Erast-Leandru, colonel (r.)
- Ciupercă Andone, sublocotenent (r.)
- Condrache Ion, plutonier major (r.)
- Di Cesare Ioan, general-locotenent (r.)
- Dimofte Ștefan, general-locotenent (r.)
- Dobran Ion, general-locotenent (r.)
- Drăgan, Emil, colonel (r.)
- Frățilă Nicolae, sublocotenent (r.)
- Gheorghe Ioan, colonel (r.)
- Hurezeanu Nicolae, colonel (r.)
- Lemnaru Eugen, colonel (r.)
- Leonte Ioan, general de brigadă (r.)
- Leru Octavian, general (r.)
- Măntescu Ion, colonel (r.)
- Munteanu Sergiu, colonel (r.)
- Năstase Constantin, general-maior (r.)
- Neicof Alexandru, colonel (r.),
- Negruță Alexandruță, colonel (r.)
- Păunescu Cicerone, colonel (r.)
- Philippi Paul, SS-Untersturmführer
- Prunduș Gheorghe, general de brigadă (r.)
- Pușcă Vasile, sublocotenent (r.)
- Roman Dumitru
- Sohaciu Ștefan, colonel (r.)
- Stoian Dan, general de flotilă aeriană (r.)

- Străjan Ioan, sublocotenent (r.)
- Theodoru Radu, general-maior (r.)
- Vasilache Romu-Dumitru, general-maior (r.)
- Zavati Constantin, colonel (r.)
- Zbrâncea Gheorghe, colonel (r.)

C. Published documents

- Ardeleanu, Ion; Arimia, Vasile *23 august 1944 – Documente, volumul I (1939-1943)*, ed. Științifică și enciclopedică, București, 1984.
- Constantiniu, Florin (coord.), *Antonescu-Hitler. Corespondențe și întâlniri inedite (1940-1944)*, vol. I, ed. Cozia, București, 1991.
- Hitler, Adolf, *Directive de război*, ed. Elit, Iași, 2002.
- Jaraus, Konrad H. (editor), *Reluctant Accomplice. A Wehrmacht Soldier's Letters from the Eastern Front*, Princeton University Press, Princeton, USA, 2011.
- Nicolescu, Gheorghe (coord.), *Relații militare româno-germane 1939-1944. Documente*, ed. Europa Nova, București, 2000.
- Ocoleanu, Ionuț-Mihăiță; Bojor, Marius-Daniel, *Noi am luptat în Cotul Donului. Mărturiile ofițerilor și subofițerilor scăpați din iad. Declarații, hărți, rapoarte, dări de seamă. Documente inedite integrale*, ed. Militară, București, 2023.
- Pelin, Mihai, *Mareșal Ion Antonescu. Epistolarul infernului*, ed. Viitorul Românesc, București, 1993.
- Trașcă, Ottmar, Stan, Ana-Maria, *Rebeliunea legionară în arhivele străine (germane, maghiare, franceze)*, ed. Albatros, București, 2002.
- *** *Documentî. vneșnei Politiki SSSR 1940-22 iunia 1941*, Tom Tvasați Trepti Cniga Ervaia, vol. XXXI, Moskva, Mezinarodnie Otnoșenia, 1995.
- *** *Transilvanskii vopros. Venghero-rumânskii territorialnîi spor I SSSR. 1940-1946. Dokumentî*, Moskva, Federația Rusă, 2000.
- Monitorul Oficial 1939-1945.

D. Diaries, memoirs, volumes of testimonies

- Agapia, Mircea; Pentelescu, Aurel; Emil, Ion (coordonatori), *Cartea amintirilor absolvenților. O sută de promoții (1889-1995)*, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1994.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945). Având peste Carpați (Mărturii despre acțiunile armatei române pentru eliberarea nord-vestului Transilvaniei) 23 august – 25 octombrie 1944*, ed. Vasile Cârlova, București, 1994.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945). De la Carei în podișul Boemiei (Mărturii privind acțiunile armatei române pe teritoriile Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei) octombrie 1944 – mai 1945*, ed. Vasile Cârlova, București, 1995.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945). Spre cetățile de pe Nistru (Mărturii, episoade, documente privind acțiunile Armatei române în campania de eliberare a Basarabiei, nordului Bucovinei și Ținutului Herța) 22 iunie - 26 iulie 1941*, ed. Vasile Cârlova, București, 1996.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945). De la Nistru la Marea de Azov (Mărturii, episoadeși documente privind acțiunile armatei române de la Nistru la Marea de Azov, la Odessa, în Crimeea și la sud de Harkov) iulie 1941 - iulie 1942*, ed. Vasile Cârlova, București, 1997.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945). De la Stalingrad la Bătălia Moldovei (Mărturii, episoadeși documente privind acțiunile armatei române în bătăliile din Cotul Donului și Stepa Kalmukă, din Caucaz și Crimeea, precum și în Bătălia Moldovei) august 1942 - august 1944*, ed. Vasile Cârlova, București, 1997.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei (1941-1945)*, ed. Vasile Cârlova, București, 1998.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei. Ultimele mărturii 1940-1945*, vol. VII, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 2002.
- A.N.V.R., *Armata Română în vâltoarea războiului 1941-1945*, ed. Vasile Cârlova, București, 2002.
- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei – Memorial – Corolar al volumelor I-X*, ed. Universității Naționale de Apărare "Carol I", București, 2007.

- A.N.V.R., *Veteranii pe drumul onoarei și jertfei – Memorial – Corolar al volumelor I-IX*, vol. X, ediția a II-a, revăzută, ed. România Pur și Simplu, București, 2009.
- Bastable, Jonathan, *Voices from Stalingrad. First-hand accounts from World War II's Cruellest Battle*, Greenhill Books, London, 2019.
- Bucheru, Eugeniu, *Istории nescrise, infamii neprescise. Amintiri despre război, captivitatea în UR.S.S. și viața în comunism*, ed. Humanitas, București, 2019.
- Carol al II-lea, rege al României, *Însemnări zilnice. 1937-1951*, vol. III 15 decembrie – 7 septembrie 1940 (Caietele 11-11A), ediție îngrijită, note, glosar și indice de Nicolae Raus; Studiu introductiv de Ioan Scurtu, ed. Scripta, București, 1998.
- Carp, Mircea, *Aici Mircea Carp. Să auzim numai de bine!*, ed. Polirom, Iași, 2012.
- Carp Mircea, „*Vocea Americii*” în *România (1969-1978)*, ed. Polirom, Iași, 1997.
- Carp, Mircea, *Mircea Carp. Un veac dăruit țării*, volum aniversar Memoria, volum îngrijit de Cosmin Budeancă, ed. Fundației Culturale Memoria, București, 2023.
- Ciano, Galeazzo, *Jurnal Politic*, ed. Elit, Ploiești, 1997.
- Coroi, Livia, *Al Doilea Război Mondial în memoria veteranilor din zona Brad, județul Hunedoara. Interviuuri*, vol. I, vol. II, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2013.
- Dickfeld, Adolf, *Footsteps of the hunter*, J.J. Fedorowicz Publishing, Winnipeg, Canada, 1993.
- Dobran, Ion, *Jurnalul locotenentului Dobran*, ed. Modelism, București, 2010.
- Dumitru, Ion S., *Tancuri în flăcări. Amintiri din cel de-al doilea război mondial*, ed. Nemira, București, 1999.
- Fontaine, Marcel, *Jurnal de război. Misiune în România noiembrie 1916 - aprilie 1918*, ed. Humanitas, București, 2017.
- Gîju, Dan, *Pumnul de Fier. Confesiunile colonelului (r) Gheorghe Cojocă, fost Leutnant în Wehrmacht*, ed. Phobos, București, 2003.
- Gîju, Dan, *Războiul lupilor păduchioși. Confesiunile unui fahnenjunkler*, București, ed. Favorit, 2013.
- Greceanu, Tudor, *Drumul celor pușini. Amintirile unui pilot de vânătoare ieșit din încercuirea de la Stalingrad*, ed. Vreamea, București, 2016.
- Gulan, Aurelian, *Mărturii din Iadul Roșu (de la Vorkuta la Gherla)*, ed. Petrion, București, 1995.

- Gulan, Aurelian, *Victime și călăi. Amintiri din Gulag*, ed. Criterion Publishing, București, 2010.
- Halder, Franz, *Jurnal*, ed. Elit, Ploiești, 1993.
- Hansen, Erik, *Erik Hansen își amintește*, ed. Mii de cărți, Bragadiru, 2019.
- Manoilescu, Mihail, *Dictatul de la Viena. Memorii iulie-august 1940*, ed. Enciclopedică, București, 1991.
- Mătrescu, Mihai, manuscript containing information about the period during which the author attended the schooling program in the German state and about his combat experience as an officer of the Romanian Army (photocopied).
- Năstase, Constantin, *Constantin I. Năstase. Un secol de viață*, ed. Ordessos, Pitești, 2017.
- Nedelcu, Ion, *Monografie romanțată Liceul Militar "Mihai Viteazul". Târgu Mureș - Timișoara - Alba Iulia*, tip. Hrisovul, București, 1997.
- Neicof, Alexandru, *Bal mascat la Wehrmacht. Roman memorialistic*, 1978 (memoirs in typescript on the author's time as a cadet in the German state at various military schools between 1942-1944). Unique copy in the author's collection.
- Netejoru, Gheorghe, *Și eu am luptat în Est. Spovednia unui fost prizonier de război*, ed. Militară, București, 2010.
- Pantazi, Ion, *Am trecut prin iad*, ed. Paul, București, 2022.
- Pentelescu, Aurel; Nicoară, Marius-Adrian; Antoniu, Dan, *Generalul de Flotilă Aeriană Ion-Strătuț Dobran veteran de război*, tip. Editgraph, Buzău, 2010.
- Petrescu, Alexandru, *Detașamentul Păuliș*, ed. Militară, București, 1965.
- Petrescu, Ion Benone, *Liceul militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu 1912-1940 (1948)*, ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002.
- Popescu, Dumitru, *La porțile Timișoarei*, ed. Militară, București, 1968.
- Ralu, Ioana, *O viață închinată adevărului: Gheorghiuță Savel*, ed. Lir, Iași, 2003.
- Ramf, Dan, *Bunicii noștri, eroii noștri*, vol. I 2017, vol. II. 2018, vol. III, 2022 ed. Militară, București.
- Roboiu, Nicolae; Enescu, Sorin, *Șoimii de la Mănăstirea Dealu. Amintiri despre Liceul Militar "Nicolae Filipescu" de la Mănăstirea Dealu 1912-1948*, f. e., București, 1993.
- Sohaci, Ștefan, *Prizonier de război*, tip. Editgraph, Buzău, 2014.

- Staicu-Buciumeni, Neculai, *90 de ani de la înființarea Liceului Militar „Nicolae Filipescu”*, ed. „Făt-Frumos”, București, 2002.
- Stătescu, Tiberiu, *Amintiri despre aviație și aviatori*, ed. Host Models, Brașov, 2012.
- Stinghe, Ioan Dragoș, *Destinul tinereții noastre*, ed. Militară, București, 2005.
- Stinghe, Ioan Dragoș, *Cuceritorii văzduhului*, ed. Militară, București, 2006.
- Susan, Dumitru, *Cel mai greu examen. Păuliș – 1944*, ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1989.
- Șerban-Iancu, Bogdan, *Romanticii. Piloții Majestății Sale*, ed. Corint, București, 2023.
- Tobă-Hatmanu, Ion, *Jurnal de război și de pace. Memorialul din Siberia*, ed. Favorit, București, 2014.
- Torrey, Glenn (editor), *Generalul Henri Berthelot. Memorii și corespondență 1916-1919*, ed. Militară, București, 2012.
- Vălenaș, Liviu, *Soldat al mareșalului Ion Antonescu. Convorbiri cu Ion Pantazi*, ed. Vreimea, București, 2001.
- Wittmann, Anna, *Coșmar în Balcani. Un sas transilvănean în cel de-al Doilea Război Mondial. După relatările lui Friedrich (Fred) Umbrich*, ed. Cartier, București, 2015.
- Zamfirescu, Cornel, *Prietenul meu Armand. Cine a fost Armand Călinescu - Mărturii*, Fundația Culturală Magazin Istoric, ed. Presa Națională, București, 1992.
- Zavati, Constantin, *Memoriile unui ofițer de artilerie. Liceul Militar din Cernăuți. Al Doilea Război Mondial: Pe frontul de Est și pe frontul de Vest*, ed. Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2015.

II. General and special works

- Academia Militară, *Activitatea Școlii Superioare de Război – Academia Militară reflectată în publicistica militară românească*, uz intern editat de Academia Militară, București, 1989.
- Academia Militară, „*Buletinul Academiei Militare*” – *Sumar cu indice de autori și indice tematic*, uz intern editat de Academia Militară, București, 1989.
- Academia Militară, *Catalog selectiv cu lucrări didactice, științifice, tehnice de doctrină și artă militară, elaborate de cadrele Școlii Superioare de Război și Academiei Militare (1889-1989)*, uz intern editat de Academia Militară, București, 1989.

- Achim, Theodor, *Cauzele prăbușirii blocului Carlton – învățăminte*, ed. Cartea Românească, București, 1941.
- Agapie, Mircea; Chiriac, Dănuț-Mircea; Hlihor, Constantin; Ion, Emil, *De la Școala Superioară de Război la Academia de Înalte Studii Militare. Comandanți, profesori, absolvenți 1889-1995*, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1995.
- Alexianu, Nicolae, *Transmisioniștii infanteriei. Instrucție-întrebuințare*, tip. Centrului de Instrucție al Infanteriei, Făgăraș, 1944.
- Anastasie, Tomiță, *Din trecutul "României Militare" cu prilejul comemorării a 75 de ani de la apariția revistei 1864-1939*, tip. Marelui Stat Major, București, 1939.
- Anderson, Thomas, *Panzerartillerie. Firepower for the panzer division*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2019.
- Abelshausen, Werner; von Hippel, Wolfgang; Johnson, Jeffrey Alan; Stokes, Raymond G., *German industry and Global Enterprise. BASF: The History of a Company*, Cambridge University Press, New York, USA, 2004.
- Antonescu, Constantin, *Studiu critic asupra organizării cavaleriei moderne*, tip. Cavaleriei, Sibiu, 1938.
- Antoniu, Dan; Cicos, George, *IAR-80 - Istoria unui erou necunoscut*, ed. Modelism, București, 2000.
- Armă, Alexandru, *Bucureștiul sub bombardamente (1941-1944)*, ed. Militară, București, 2015.
- Armă, Alexandru, *Războiul Bucureștiului bombardat (4 aprilie – 26 august 1944)*, ed. Vremea, București, 2016.
- Arsenie, Valentin; Botezatu Petre, *Strategia militară românească în epoca modernă*, ed. Nummus, București, 1999.
- Atanasiu Dumitru; Atanasiu, Victor, *Contribuții la istoria învățământului militar din România*, vol I (1972), vol. II (1978), ed. Militară, București.
- Avram, Valeriu, *Aeronautica Română în Războiul de Întregire Națională (1916-1919)*, ed. Militară, București, 2018.
- Avram, Valeriu, *Căpitanul aviator Alexandru Șerbănescu. Asul cerului*, ed. VIS Print-Bren, București, 2012.
- Bachrach, Susan D, *Nazi Olympics. Berlin 1936*, Little Brown, New York, USA, 2000;

- Baier, Hannelore, *Deportarea etnicilor germani din România în Uniunea Sovietică 1945: culegere de documente de arhivă*, ed. Forumul Democrat al Germanilor din România, București, 1994.
- Barbul, Gheorghe, *Memorial Antonescu. Al treilea om al Axei*, ed. Institutul European, București, 1992.
- Bardeanu, Nicolae; Nicolaescu, Dan, *Contribuții la istoria Marinei Române*, ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1978.
- Baughen, Greg, *The RAF in the Battle of France and the Battle of Britain. A Reappraisal of Army and Air Policy 1938-1940*, Fonthill Media, Stroud, UK, 2016.
- Bejinariu, Mihai; Gușu, Doru, *Monografia Liceului Militar „Ștefan cel Mare”*, ed. Militară, București, 1994.
- Bîrleanu, Anton; Ștefan, Gheorghe, „Pe firul tradițiilor. Școala militară de geniu, construcții și căi ferate Panait Donici” în *Armata poporului*, nr. 15 (70), 10-16 aprilie 1991.
- Boda, Adrian, *Aliați și dușmani pe Frontul de Est. Percepția alterității în războiul antisovietic*, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2020.
- Boda, Adrian, „Armata germană văzută de români: mărturii vs. documente,” în *Anuarul Școlii Doctorale Istorie, Civilizație, Cultură*, vol 4/2010, ed. Accent, Cluj-Napoca, 2010.
- Boda, Adrian, „Două destine, un război. Povestea vieții ca istorie trăită” în *Istoria culturii. Cultura istoriei*, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2010.
- Boda, Adrian „Imaginea soldatului german în memoria combatanților români în cel de-al Doilea Război Mondial”, în *A.I.O.*, nr. 9/2008, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2008.
- Boda, Adrian, „Istoria orală și conflictele militare” în *A.I.O.*, nr. 14/2014, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014.
- Bouverie, Tim, *Appeasement. Chamberlain, Hitler, Churchill and the road to War*, Tim Duggan Book, New York, USA, 2019.
- Broadberry, Stephen; Harrison, Mark, *The economics of World War I*, Cambridge University Press, Chambridge, 2009, UK.
- Buzatu, Gheorghe, (coord.), *Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Antonescu – Pro și contra*, ed. Mica Valahie, București, 2011.
- Carpentier, Jean; Lebrun, François, *Istoria Franței*, ed. Institutul European, Iași, 2001.

- Centrul de Instrucție al Infanteriei, *Instrucțiuni și program pentru vizita informativă a Școalei Superioare de Război, anul I 1-15 septembrie 1936*, tip. Centrului de Instrucție al Infanteriei, București, 1936.
- Cerăceanu, Ion, *Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii 70 de ani de istorie 1942 - 1 iulie – 2012*, ed. Militară, București, 2012.
- Cerăceanu, Ion, *Transmisiunile Armatei Române 1873 – 2012*, ed. Militară, București, 2012.
- Cerăceanu, Ion; Dincă, Gheorghe, *Din istoria telecomunicațiilor. Repere cronologice principale*, ed. Militară, București, 2013.
- Cerăceanu, Ion; Popa, Vasile, *Transmisiunile Armatei Române în Campania din Est (1941-1944)*, ed. Militară, București, 2013.
- Cernăianu, Ion, *Adaptarea doctrine franceze în armata noastră*, tip. Adolf Auspitz, Lugoj, 1927;
- Chiper, Ioan; Constatiniu, Florin; Pop, Adrian, *Sovietizarea României. Percepții anglo-americe (1944-1947)*, ed. Iconica, București, 1993.
- Chiper, Ioan, *România și Germania nazistă. Relațiile româno-germane între comandamentele politice și interese economice (ianuarie 1933 – martie 1938)*, ed. Elion, București, 2000.
- Chirieș, Corneliu, „75 de ani de la înființarea Școlii Militare de Ofițeri de Rezervă Bacău” în *Carpica*, vol. XXVI, ed. Corgal Press, Bacău, 1997.
- Christopher, John, *German Infantry Weapons of the Second War War*, Amberley Publishing, Stroud, Gloucestershire, UK, 2014.
- Cioflină, Dumitru (coordonator), *Șefii Marelui Stat Major Român. Destine la răscruce 1941-1945*, ed. Militară, București, 1995.
- Citino, Robert M., *The path to Blitzkrieg. Doctrine and Training in the German Army 1920-1939*, Stackpole Books, Mechanicsburg, USA, 2008.
- Constantin Opreț, Dumitru Atanasiu, Victor Atanasiu, Constantin Petrovici, Ion Dăscălescu, Paul Opreșcu, *Contribuții la istoria învățământului militar din România*, vol. II perioada 1901-1947, ed. Militară, București, 1978.
- Constantin Opreț, Dumitru Atanasiu, Victor Atanasiu, *Învățământul militar românesc. Tradiții și actualitate*, ed. Militară, București, 1986.

- Constantin, Ticu, *Memoria autobiografică. Definirea sau redefinirea propriei vieți*, ed. Institutul European, Iași, 2004.
- Constantiniu, Florin, *Între Hitler și Stalin. România și pactul Ribbentrop-Molotov*, ed. Danubius, București, 1991.
- Constantiniu, Florin, *1941. Hitler, Stalin și România. România și geneza operațiunii „Barbarossa”*, ed. Univers Enciclopedic, București, 2002.
- Crânguș, Ion; Giurcă, Ion, *Cedarea și evacuarea Cadrilaterului în anul 1940*, ed. Conphys, Râmnicu Vâlcea, 2010.
- Cristea, Emilian-Mihai, *Din istoricul Școlii Militare de Ofițeri de Rezervă nr. 2 Bacău 1920-1945*, uz intern, Bacău, 1992.
- David V.; Nica, N.; Bichicean, Gheorghe, „Învățământul artileristic românesc” în *Revista de Istorie Militară*, nr. 4-5, 1993.
- Dinardo, Richard L., „The German Military Mission to Romania 1940-1941”, în *Joint Force Quarterly: 2nd Quarter 2013, Issus 69* (April 2013).
- Dinu, Bogdan, „Prizonieri în cel de-al III-lea Reich. Nicolae Vasaloglu: De la Mürwick la Lübeck. Luni de prizonierat (I). Ofițeri de marină români în lagărele germane” în *Marina Română*, anul XII, nr. 6 (80), iulie 2001.
- Dinu, Bogdan, „Prizonieri în cel de-al III-lea Reich. Nicolae Vasaloglu: De la Mürwick la Lübeck. Luni de prizonierat (I). Ofițeri de marină români în lagărele germane” în *Marina Română*, anul XII, nr. 6 (81), august 2001.
- Dinu, Bogdan, „Prizonieri în cel de-al Treilea Reich. Valeriu Ionescu-Oituz. Fotoreportaj de lagăr. Ofițeri de marină în lagărele Germaniei Naziste” în *Marina Română*, anul XII, nr. 8 (82), septembrie 2001.
- Dinulescu, Radu; Pătrașcu, Gheorghe, „Considerațiuni asupra războiului germano-polon” în *România Militară*, anul LXXVI, nr. 11-12 noiembrie-decembrie 1939.
- Dirk Richhardt, *Auswahl und Ausbildung junger Offiziere 1930–1945 Zur sozialen Genese des deutschen Offizierkorps*. Inaugural–Dissertation zur Erlangung des Grades eines Doktors der Philosophie des Fachbereichs Geschichte und Kulturwissenschaften der Philipps–Universität Marburg, Marburg, DE, 2002.

- Dobre, Dumitru; Dobre, Florica, „Tanchiști români în bătălia Moldovei”, în vol. *Armata română și patrimoniul național*, ed. Centrului Tehnic – Editorial al Armatei, București, 2010.
- Drăgan, Ion, *Istoria armeei tancuri din Armata Română*, ed. Militară, București, 2001.
- Dumitrescu, Polihron; Mănguț, Enache; Soare, Corneliu; Tudor, Gheorghe, *Pagini din gândirea militară românească*, ed. Militară, București, 1967.
- Dunstan, Simon, *Fort Eben Emael. The key to Hitler's victory in the West*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2005.
- Duțu, Alesandru, *Armata Română de la Prut la Stalingrad și înapoi la Prut (1941-1944)*, ed. Lexon-Prim, București, 2015.
- Duțu, Alesandru, *Între Wehrmacht și Armata Roșie. Relații de comandament româno-germane și româno-sovietice 1941-1945*, ed. Enciclopedică, București, 2000.
- Duțu, Alesandru, *Războiul (1941-1945). O altă abordare*, ed. Enciclopedică, București, 2019.
- Duțu, Alesandru, *Războiul de 1421 de zile (22 iunie 1941 – 12 mai 1945)*, ed. Univers Enciclopedic Gold, București, 2023.
- Duțu, Alesandru; Florica Dobre, *Drama generalilor români 1944-1964*, ed. Enciclopedică, București, 1997.
- Duțu, Alesandru; Retegan, Mihai, *Eliberarea Basarabiei și a nordului Bucovinei 22 iunie-26 iulie 1941*, ed. Fundației Culturale Române, București, 1999.
- Duțu, Alesandru; Retegan, Mihai, *Război și societate. România 1941-1945*, vol. 1 De la Prut la Crimeea (22 iunie – 8 noiembrie 1941), ed. Rao, București, 1999.
- Duțu, Alesandru, „Reorganizarea Armatei Române în perioada 1945-1947” în *Document*, anul XVII, nr. 1(62), 2014.
- Economu, Virgil, *Războiul care vine*, tip. Marelui Stat Major, București, 1939.
- Eichholz, Dietrich, *Krieg um Öl. Ein Erdölimperium als deutsches Kriegsziel 1938-1943*. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, DE, 2006.
- Fleischer, Wolfgang, *Military Technology of the First World War. Development, use and consequences*, Pen & Sword Books, Barnsley, 2017, UK.
- Florian, Gheorghe; Popescu, Mihai; Rotaru Ion, *Prezențe militare în știința și cultura românească*, ed. Militară, București, 1982.

- Förster, Jürgen, „Rumâniens Weg in die deutsche Abhängigkeit. Zur Rolle der deutschen Militärmission 1940-1941” în *Militärgeschichtliche Mitteilungen*, 1(1979).
- Frieser, Karl-Heinz, *Mitul Blitzkrieg-ului. Campania Wehrmacht-ului în Vest 1940*, ed. Militară, București, 2010.
- Gafencu, Mioara; Gafencu Sorin, *Colegiul Național „Nicu Gane” 150 (1870-2020) Excurs monografic cu o addenda până la Centenar, cu popasuri în crugul a încă 50 de ani, depășind fruntariile dintre veacuri și milenii*, ediția a II-a, ed. Studis, Iași, 2020.
- Gaujac, Paul, *Germany in Uniform - 1934. From Reichswehr to Wehrmacht*, vol. I, Histoire and Collections, Paris, FR, 2013.
- Găisseanu, Panait, *Grupul de recunoaștere de corp de armată și divizionar, tip. cavaleriei*, Sibiu, 1939.
- Georgescu, Maria, *Cadeți români la Saint-Cyr. Cadets Roumains à Saint-Cyr*, ed. Militară, București, 2002.
- Georgescu, Maria, *Cavaleriști români la Saumur*, ed. Militară, București, 2015;
- Gheorghe, Ion, *Mareșalul Antonescu. Un dictator nefericit*, ed. Paul Editions, București, 2019.
- Gheorghiu, Emil; Gheorghiu, George, *File din istoria cavaleriei și tancurilor din Armata Română*, ed. „Vasile Cârlova”, București, 2007.
- Gheorghiu, George „Locotenentul Marius Dumitrescu” în *România Eroică* , nr. 3-4 (10-41), 2010.
- Gheorghiu, George, *Tancurile, 95 de ani de existență în Armata României 1919-2014*, ed. Lumina Tipo, București, 2014.
- Gherghina, Narcis, „Misiunea Militară Germană în România. Preliminarii politico-diplomatice” în *Document*, anul VII, nr. 4 (26), 2004.
- Gilbert, Adrian, *Waffen-SS. Hitler's Army at War*, Da Capo Press, New York, USA, 2019.
- Giurcă, Ion; Georgescu, Maria, *Statul Major General Român (1859-1950). Organizare și atribuții funcționale*, ed. Militară, București, 2012.
- Gîju, Dan, *Așii Aviației Regale*, ed. Favorit, București, 2018.
- Gîju, Dan, *Secolul tanchiștilor. Publicistică, note de lector și confesiuni*, ed. Favorit, București, 2019.

- Gîju, Dan, *Vânătorii negri. Ultimul comando românesc al lui Hitler*, ed. Favorit, București, 2014.
- Gîju, Dan, *Zodia capului de mort*, ed. Phobos, București, 2005.
- Glantz, David, *Red storm over the Balkans. The failed invasion of Romania, spring 1944*, University Press of Kansas, Lawrence, 2007, USA.
- Glantz, David; House, Jonathan, *Stalingrad*, University Press of Kansas, Lawrence, Kansas, 2017, USA.
- Goeschel, Christian, *Mussolini și Hitler. Făurirea alianței fasciste*, ed. Orizonturi, București, 2018.
- Goss, Chris, *Luftwaffe Training Aircraft: The Training of Germany's Pilots and Aircrew Through Rare Archive Photographs*, Frontline Books, Bamsley, UK, 2019.
- Grecu, Dan Simion, „Spitalul de Rezervă Românesc din Sonnberg, Austria (al Principesei Iliana) 1943-1944” în *Filatelia*, an LIX (2009), nr. 643, noiembrie-decembrie 2009.
- Gregor, Neil, *Daimler-Benz in the Third Reich*, St. Edmundsbury Press, Southend-on-Sea, UK, 1998.
- Heinen, Armin, *Legiunea Arhanghelului Mihail. O contribuție la problema fascismului internațional*, ed. Humanitas, București, 1999.
- Heinz, Guderian, *Achtung-Panzer! The development of armored forces, their tactics and operational potential*, Cassell, London, UK, 1999.
- Heynes, Rebecca, *Polica României față de Germania între 1936-1940*, ed. Polirom, Iași, 2003;
- Hildebrand, Hans; Henriot, Ernest, *Deutschlands Admirale 1849–1945 Band 1: A-G (Ackermann bis Gygas)*, Biblio Verlag, Osnabrück, DE, 1988.
- Hilgruber, Andreas, *Hitler, Regele Carol și Mareșalul Antonescu. Relațiile germano-române 1938-1944*, ed. Humanitas, București, 1994.
- Hofer, Walther, *Die Entfesselung des Zeiten Weltkrieges. Eine Studie über die internationalen Beziehungen im Sommer 1939*, Fischer S. Verlag, Frankfurt am Main, DE, 1964.
- Hogg, Ian V., *German artillery of World War Two*, Frontline Book, Barnsley, 2013.
- Horne, Alistair, *The price of Glory. Verdun 1916*, Penguin Books, London, 1994, UK.
- Hunt, Richard, „Remembering World War Two. The Role of the Oral History”, în *The Public Historian*, vol XVI, no. 2, University of California Press, Berkeley, California, 1994, USA.

- Ichim, Eugen, *Ordinul Militar de Război „Mihai Viteazul”*, ed. Modelism & Jertfa, București, 2000.
- Ioan, Gheorghe, „După un an de război european. Constatări și reflexiuni pentru viitor” în *România Militară* anul LXXVII, nr. 9-10 septembrie – octombrie 1940.
- Ion, Emil, *100 de ani Școala Superioară de Război din România – contribuții la dezvoltarea științei și artei militare românești (1889-1989)*, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1999.
- Ionescu, Grigore, *Istoria aviației române*, ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1984.
- Iorga, Filip Lucian, *Un cântec de lebedă. Vlăstare boierești în Primul Război Mondial*, ed. Corint, București, 2016.
- Iorga, Nicolae, *Stări sufletești și războaie. Lecții la Școala Superioară de Război în 1938 tipărite pentru ascultătorii săi*, ed. și tip. Școlii Superioare de Război, București, 1939.
- Jeffrey, T. Fowler, *Axis Cavalry in World War II*, Ospray Publishing, Oxford, UK, 2001.
- Jentz, L. Thomas, *Schwerer Panzerspaehwagen (Sd.Kfz.234)*, Darlington Publishing, New York, USA, 1998.
- Jung, Hans-Joachim, *The History of Panzerregiment ‘Grossdeutschland’*, Fedorowicz Publishing, Winnipeg, Canada, 2000.
- Jurado, Carlos Caballero, *The Condor Legion. German Troops in the Spanish Civil War*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2013.
- Kaltenecker, Roland, *Fahnenjunker und Oberjäger der Reserve Ernst Clemente. Vom ersten Einsatz im Hochkaukasus zum Ritterkreuzträger*, Flechsig Verlag, Berlin, DE, 2018.
- Karcher, Nicola Kristin; Kjøstvedt, Anders G. (editori), *Movements and Ideas of the Extreme Right in Europe. Positions and continuities*, Peter Lang Edition, Frankfurt am Main, DE, 2012.
- Ketley, Barry; Rolfe, Mark, *Luftwaffe Fledglings 1935-1945. Luftwaffe Units & Their Aircraft*, Hikoki Publications, Manchester, UK, 1999.
- Landwehr, Richard, *Voluntari români în Waffen-SS 1944-45*, Casa de editură Sedan, Cluj Napoca, 1997.
- Lendvai, Paul, *The Hungarians. A Thousand Years of Victory in Defeat*, Princeton University Press, Princeton, USA, 2003.

- Lister, David, *Forgotten Tanks and Guns of the 1920s, 1930s and 1940s*, Pen and Sword Military, Barnsley, UK, 2022.
- Lloyd, Nick, *The Western Front. A History of the Great War 1914-1918*, Viking, London, 2021, UK.
- Lofgren, Stephen, „U.S. Army Guide to Oral History”, Center of Military History, United States Army, Washington D.C., Washington, 2006, USA.
- Manafu-Târgoviște, Alexandru, *Cavaleria română. Artă, credință, spirit și tradiție*, ed. Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2010.
- Manafu-Târgoviște, Alexandru, *Simboluri ale devenirii românești. Liceul Militar 'Nicolae Filipescu' de la Mănăstirea Dealu (Aninoasa - Dâmbovița)*, f. e., Târgoviște, 2012.
- Manvell, Roger; Fraenkel, Heinrich, *Doctor Goebbels. Viața sinistră și moartea sa*, Meteor Publishing, București, 2013.
- Mann, Chris, *SS-Totenkopf. The of the 'Death's Head' division 1940-1945*, The History Press, Cheltenham, UK, 2001.
- Marcu, Duiliu, *Arhitectura 1912-1960*, ed. Tehnică, București, 1960.
- Marin, Gheorghe, *Istoria cavaleriei române*, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1998.
- Marinescu, Floricel, *Ordinul Ferdinand I și Medalia Ferdinand I*, ed. Mega, Cluj-Napoca, 2013.
- Marmeliuc, Dimitrie; Andrieșescu, Ioan, *Eroului de la Cireșoaia: Ion Grămadă – 20 de ani de la moartea sa – Omagiu prietenesc și camaraderesc*, colecția Revistei „Junimea Literară”, Cernăuți, 1936.
- Matei, Elena, „Sosirea Misiunii Militare Germane în România” în *Magazin istoric*, anul XXXVIII, nr. 5, mai 2004;
- Mazower, Mark, *Inside Hitler's Greece: The Experience of Occupation, 1941-44*, Yale University Press, New Heaven, USA, 2001.
- Meyer, Michael; Stipdonk, Paul, *The Luftwaffe from training school to the Front. An Illustrated Study 1933-1945*, Schiffer Publishing, Atglen, Pennsylvania, USA, 1997.
- Michaelis, Rolf, *Die Kavallerie-Divisionen der Waffen-SS*, Leonidas Verlag, Berlin, DE, 2007.
- Midan, Christophe, *Carol al II-lea și teroarea istoriei*, ed. Militară, București, 2008.

- Milata, Paul, *Între Hitler, Stalin și Antonescu. Germanii din România în Waffen-SS*, ed. Schiller, Sibiu, 2018.
- Mitcham Jr., Samuel W., *Rommel's Desert War. The life and death of the Afrika Korps*, Stackpole Books, Mechanicsburg, Pennsylvania, USA, 2007.
- Mitcham Jr., Samuel W. *Triumphant Fox. Erwin Rommel and the rise of the Afrika Korps*, Stackpole Books, Mechanicsburg, Pennsylvania, USA, 2009.
- Mitcham Jr. Samuel W., *The Rise of the Wehrmacht: The German Armed Forces and World War II*, Volume 1-II, Praeger, Westport, USA, 2008.
- Moiescu, Gabriel Florin „Istoricul învățământului de artilerie și rachete antiaeriene” în *Document*, anul XV, nr. 2 (56) 2012.
- Morisi, Paolo, *The Italian Folgore Parachute division. Operation in North Africa 1940-1943*, Helion & Company, Warwich, UK, 2016.
- Moșgeanu, Marian, „Filosofia războiului la români” în *Document*, an X, nr. 1-4 (35-38) 2007.
- Moșneagu, Marian; Nicolae, Octavian-Gabriel, *Marina Militară Română 1860-1960*, ed. Ovidius University Press, Constanța, 2009.
- Murray, Williamson, *Military adaptation in War. With Fear of Change*, Cambridge University Press, New York, USA, 2011.
- Müller, Rolf-Dieter, *Alături de Wehrmacht „Cruciada împotriva bolșevismului”: aliați, voluntari, auxiliari*, ed. Militară, București, 2015.
- Neamțu, Gheorghe; Neamțu, Gelu; Fărcaș, Ananie, *Fapte de arme în marșul spre Vest: România în Al Doilea Război Mondial: pe bază de documente inedite*, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2003.
- Necula, Nicolae, „Evoluția organizării și înzestrării cu autovehicule a armatei României în prima jumătate a secolului XX” în *Document*, anul XV, nr. 1 (55), 2012.
- Nedelcu, Ion; Cioara, Ioan, *Colegiul Militar Național 'Mihai Viteazul' – Prezentare monografică – vol. I-II*, ed. Pro Transilvania, București, 2004.
- Newton, Steven H., *Kursk. The german view*, Da Capo Press, Cambridge, Massachusetts, USA, 2002;
- Nicolae, Constantin, *Năzuințe împlinite. Itinerar eroic al Diviziei Tudor Vladimirescu-Debrețin*, ed. Militară, București, 1981.

- Nicolae, Toma; Fulger, Mircea Ungureanu, *Promoției de ofițeri infanterie Mihai Viteazul. Omagiu 1943-1983*, ed. București, București, 1983.
- Nicolescu, Gheorghe (coord.), *România în ecuația păcii și a dictatului*, ed. Paralela 45, Pitești, 2001.
- Nicolescu, Tudor, *Academia Tehnică Militară 1949-1999*, ed. Academiei Tehnice Militare, București, 1999.
- Nițescu, Constantin, *Mănăstirea Dealu și Liceul Militar „Nicolae Filipescu”*, tip. „Viitorul” Petre G. Popescu, Târgoviște, 1932.
- Nuboer, Donald, *Flak in World War II*, Stackpole Books, Mechanicsburg, USA, 2018.
- Opreț, Constantin; Atanasiu, Dumitru; Atanasiu, Victor; Petrovici, Constantin; Dăscălescu, Ion; Oprescu, Paul, *Contribuții la istoria învățământului militar din România. Perioada 1901-1947*, ed. Militară, București, 1978.
- Opreț, Constantin; Atanasiu, Dumitru; Atanasiu, Victor, *Învățământul militar românesc, Tradiții și actualitate*, ed. Militară, București, 1986.
- Ornea, Zigu, *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, ed. Cartea Românească, București, 2015.
- Oroian, Teofil; Nicolescu Gheorghe (coordonatori), *Șefii Marelui Stat Major General Român (1859-2000)*, ed. Europa Nova, București, 2001.
- Otu, Petre, „Considerații privind apariția și dezvoltarea armei tancuri, acțiunile tanchiștilor români în Campania din Est (1941-1944)” în *Revista trupelor de uscat*, nr. 3-4 (269-270), 1994.
- Otu, Petre; Georgescu, Maria, *Radiografia unei trădări. Cazul colonelului Alexandru D. Sturdza*, ed. Militară, București, 2011.
- Otu, Petre; Oroianu, Teofil; Ion, Emil, *Personalități ale gândirii militare românești*, vol I, ed. Academiei de Înalte Studii Militare, București, 1997.
- Otu, Petre, „Planificarea strategică românească în perioada septembrie 1940 - iunie 1941”, în *Revista de Istorie Militară*, nr. 3-4/2021.
- Otu, Petre (coord.), *Reforma militară și societatea în România de la Carol al II-lea la a doua conflagrație mondială*, [Occasional Papers, anul 6, nr. 8, ed. Militară, București, 2007].
- Otu, Petre (coord.), *Reforma militară și societatea în România (1878-2008). Relaționări externe și determinări naționale*, ed. Militară, București, 2008.

- Pandea, Adrian; Eftimie Ardeleanu; *Românii în Crimeea 1941-1944*, ed. Militară, București, 1995.
- Pandea, Adrian; Pavelescu Ion, Eftimie Ardeleanu; *Românii la Stalingrad*, ed. Militară, București, 1992.
- Patzwall, D. Klaus; Scherzer, Velt, *Das Deutsche Kreuz 1941-1945. Geschichte und Inhaber*, Band I, Patzwall, DE, 2007;
- Pătrașcu, Gheorghe, „Acțiunea mijloacelor motomecanizate în războiul actual” în *România Militară*, anul LXXVII, nr. 6, iunie 1940.
- Pătrașcu, Gheorghe, „Marile unități motorizate în ofensivă (concepție, execuție) în *România Militară* anul LXXVII, nr. 11-12 noiembrie – decembrie 1940.
- Păun, Mircea, „Atacul cu torpile al secolului: Golful Danzig-1945. Submarinul sovietic S13 comandat de căpitanul de rangul III Alexandru Marinescu: vapoarele Wilhelm Gustoff și General von Steuben” în *Marina Militară*, anul XVIII, nr. 1 (123), ianuarie-februarie 2008.
- Pentelescu, Aurel, „Festivitatea inaugurării Școlii Superioare de Război din București”, în *Document*, an IV, nr. 2-4 (14-16) 2001.
- Pentelescu, Aurel, „Localurile Școlii Superioare de Război din București” în *Viața Armatei*, nr. 6, 2000.
- Pentelescu, Aurel, „Școala Superioară de Război din București (1889-1948)” în *Document*. an XVII, nr.1 (63), 2014.
- Petculescu, Constantin, *Mișcarea legionară. Mit și realitate*, ed. Noua Alternativă, București, 1997.
- Popescu, Ion, *Istoria artileriei române*, ed. Militară, București, 1977.
- Popescu, Virgil, *Serviciile cavaleriei*, tip. Cavaleriei, Sibiu, 1935.
- Potopeanu, Gheorghe, *Contribuția Armatei Române în actualul război*, f.e., București, 1943.
- Prommersberger, Jürgen, *Die Deutsche Kriegsmarine 1933-1945. Die Panzerschiffe*, Create Space Independent Publishing Platform, Regenstauf, DE, 2017.
- Reese, Willy Peter, *A Stranger to Myself. The Inhumanity of War: Russia 1941-1944*, Farrar, Straus and Giroux, New York, USA, 2005.
- Retegan, Mihai, *În balanța forțelor*, ed. Semne, București, 1997.

- Richhardt, Dirk., *Auswahl und Ausbildung junger Offiziere 1930–1945 Zur sozialen Genese des deutschen Offizierkorps*. Inaugural–Dissertation zur Erlangung des Grades eines Doktors der Philosophie des Fachbereichs Geschichte und Kulturwissenschaften der Philipps–Universität Marburg, Marburg, DE, 2002.
- Richter, Klaus Christian, *The Cavalry of the Wehrmacht 1941-1945*, Schiffer Publishing, Atglen, USA, 2004.
- Ritchie, Donald, *Doing Oral History*, Twaine Publishers, New York, New York, USA, 1995.
- Rottmann, Gordon L., *German Pioneer 1939-1945, Combat Engineer of the Wehrmacht*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2010.
- Rottmann, Gordon L., *German Field Fortifications 1939-1945*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2004.
- Quarrie, Bruce, *Fallschirmjäger: German Paratrooper 1935–45*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2001.
- Schipor, Ilie, *Deportarea în fosta URSS a etnicilor germani din România. Argumente arhivistice ruse*, ed. Honterus, Sibiu, 2019.
- Schönherr, Karl, „Der deutsche Lehrverband R1 und der Legionärsputsch in Rumänien, Januar 1941” în *Militärgeschichtliche Mitteilungen*, 53 (1994).
- Schönherr, Klaus, *Luptele Wehrmachtului în România 1944*, ed. Militară, București, 2004.
- Simion, Aurică, *Regimul politic din România în perioada septembrie 1940 - ianuarie 1941*, ed. Dacia, București, 1976.
- Snyder, Timothy, *Bloodlands. Europe between Hitler and Stalin*, Basis Books, New York, USA, 2012.
- Spaeter, Helmuth, *Die Einsätze der Panzergrenadier-Division Grossdeutschland: Zwischen Don und Manytsh, Olenin, Rshew, Charkow, "Zitadelle", Kirowograd, Targul Frumos, Yassy, Memel, Ostpreußen, Samland – Eine Sonder-Dokumentation in Wort und Bild*, Podzun-Pallas-Verlag, Eggolsheim, 1986, DE.
- Spânu, Alin, *Bătălia de la Stalingrad (1942-1943). Studii, analize și memorii românești*, ed. Militară, București, 2023.
- Spânu, Alin, „Instrucțiuni pentru îndrumarea educației morale și patriotice (ianuarie 1942)” în *Document*, anul XVIII, nr. 4(70), 2015.

- Spânu, Alin „Tendința ofițerilor de a părăsi armata (1920) în *Document*, anul XIX, nr. 4(74), 2016.
- Spătaru, Eugen-Dorin, „De la Armata Austro-Ungară la Armata Română. Generalul de brigadă Miron Șerb” în *Document*, anul XXI, nr. 1 (79), 2018.
- Spinei, Victor (coord. științific), *Migrații, politici de stat și identități culturale în spațiul Românesc și european*, vol. II *Germanii din România. Migrație și patrimoniu cultural după 1945*, ediție alcătuită de Mathias Beer, Sorin Radu, Florian Kühler-Wielach, ed. Academiei Române, București, 2019.
- Stachelbeck, Christian, „Training activities of the German Army Mission to Romania from 1940 to 1942”, în *Revista de Istorie Militară*, nr. 1-2/2024.
- Stan, Apostol; *Ion Mihalache. Destinul unei vieți*, ed. Saeculum, București, 1999.
- Stănescu, Manuel, *Odessa. Gustul amar al victoriei (August-Octombrie 1941)*, ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2017.
- Stănescu, Manuel, „O alianță sub semnul circumspecției. Percepții reciproce româno-germane în preajma declanșării operațiunii Barbarossa”, în *Revista de Istorie Militară*, nr. 3-4/2021.
- Stoian, Dan, „Eroica Promoție 1941” în *Orizont Aviatic*, anul II, nr. 4, februarie 2003.
- Stoica, Horia; Radu, Vasile, *Avioane germane în România, Fieseler Fi 156 Storch – Istoria ilustrată a aeronauticii române*, volumul II, ed. Horia Stoica, București, 2020.
- Stoica, Horia; Radu, Vasile; Antoniu, Dan, *Avioane germane în România, Henschel HS 129 B2- Istoria ilustrată a aeronauticii române*, vol. VI, ed. Horia Stoica, București, 2019.
- Stoica, Horia; Radu, Vasile; Antoniu, Dan, *Avioane germane în România, Messerschmitt Bf. 109 E-3/E-4/E-7 - Istoria ilustrată a aeronauticii române*, vol. IV, ed. Horia Stoica, București, 2018.
- Stoina, Neculai; Racovitan, Mihai, „Școala militară de ofițeri de infanterie din Sibiu în primul deceniu de după Marea Unire” în *Revista de Istorie Militară*, nr. 3 (43), 1997.
- Stout, Jay A., *Fortăreața Ploiești. Campania pentru distrugerea petrolului lui Hitler*, ed. Meditații, București, 2010.
- Stoves, Rolf, *Die Gepanzerten und Motorisierten Deutschen Grossverbände*, Dörfler Verlag GmbH, Eggolsheim, DE, 2003.

- Stroe, Adrian; Ghinoiu, Marin, *File din istoria artileriei. Fapte, întâmplări și oameni*, ed. Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2011.
- Stroe, Adrian; Ghinoiu, Marin, „Un destin la răscruce. Generalul de armată „post-mortem” Florea Țenescu”, în *Document*, nr. 2 (68), 2015.
- Stroe, Adrian; Ghinoiu, Marin, *Școala militară de artilerie. 130 de ani de existență*, ed. Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2011.
- Școala Superioară de Război. *Biblioteca Extras de lucrările principale aflate în Biblioteca Școalei Superioare de Război*, București, Tipografia Școalei Superioare de Război, 1943.
- Școala Superioară de Război. *Regulamentul Școalei Superioare de Război*, București, tip. Școalei Superioare de Război, 1931.
- Șerban, Alexandru Doru, *Personalități care au fost în Gorj*, tip. Prodcum, Târgu-Jiu, 2009.
- Tatai-Baltă, Cornel, *Anuarul Liceului de Băieți Greco-Catolic din Blaj 1853-1945*, ed. ALTIP, Alba Iulia, 2017.
- Thomas, Nigel, *World War II German Motorized Infantry & Panzergrenadiers*, Osprey Publishing, Oxford, UK, 2017.
- Thompson, Paul, *The voice of the past. Oral history*, Oxford, Oxford University Press, New York, 1988, USA.
- Trașcă, Ottmar, *Relațiile politice și militare româno-germane, septembrie 1940 - august 1944*, ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2013.
- Trașcă, Ottmar, „Situația Armatei române în viziunea Misiunii Militare Germane în România în perioada premergătoare operațiunii „Barbarossa” (februarie-mai 1941)”, în *Revista de Istorie Militară*, nr. 3-4/2021.
- Trigg, Jonathan, *Death on the Don. The destruction of Germany's allies on the Eastern Front 1941-1944*, The History Press, Cheltenham, 2013, UK.
- Tucă, Florian; Cociu, Mircea, *Monumente ale anilor de luptă și jertfă*, ed. Militară, București, 1983.
- Turturică, Sorin, *Din poveștile Aviației Române*, ed. Mii de cărți, Bragadiru, 2019.
- Turturică, Sorin, *Cruciați ai înălțimilor. Grupul 7 Vânătoare de la Prut la Odessa*, ed. Militară, București, 2013.

- Țenescu, Florea, *Cunoștințe generale asupra războiului și studiul lui*, tip. Școlii Militare de Artilerie, București, 1921.
- Ucrain, Constantin, *Personalități ale aviației române*, ed. Geneze, București, 1998.
- Uruena, Gustavo, *Wehrmacht Infantry Divisions 1934-1945*, Atenas Editores Asociados, Madrid, SP, 2016.
- Uziel, Daniel, *Arming the Luftwaffe. The German Aviation Industry in World War II*, McFarland & Company Inc., Jefferson, USA, 2012.
- Vasile, Lucian, *Orașul sacrificat. Al Doilea Război Mondial la Ploiești*, tip. Gutenberg, București, 2014.
- Vasile, Lucian, *Ploiești în al Doilea Război Mondial. Ploiești during World War Two*, Asociația pentru Educație și Dezvoltare Urbană, București, 2018.
- Vasiliu, D. I., *Fortificația permanentă contemporană (1914-1934)*, tip. „Revista Geniului”, București, 1934.
- Văcăreanu, Radu; Constantin, Ionescu (editori), *The 1940 Vrancea Earthquake. Issues, Insights and Lessons Learnt. Proceedings of the Symposium Commemorating the 75 Years from November 10, 1940 Vrancea Earthquake*, Springer, Switzerland, 2016.
- Ward, Edward, *American Fighter Aircraft of World War II 1941-45*, Amber Books, London, UK, 2024.
- Whiting, Charles, *Skorzeny. Cel mai periculos om din Europa*, ed. Miidecărți, București, 2016.
- Williams, David, *Nachtjäger Luftwaffe Night Fighter Units 1939-1945*, Classic Publications, Englewood Cliffs, New Jersey, USA, 2021.
- Yow, Valerie Raleigh, *Oral History. A practical guide for social scientist*, Thousand Oaks, Sage Publications, California, USA, 1994.
- Zaharia, Gheorghe; Botoran Constantin, *Politica de apărare națională a României în contextual European interbelic 1919-1939*, ed. Militară, București, 1981.
- Zaharia, Petre; Ene, Emanoil; Pavlov, Florea, *Istoria armii geniu din Armata Română*, vol. II, ed. Militară, București, 1995.
- Zamfirescu, Dragoș, *Legiunea Arhanghelului Mihail de la mit la realitate*, ed. Enciclopedică, București, 1997.

- Zamfirescu Nicolae, *Colaborarea cavalerie artilerie călăreată în luptă. Principii, procedee, aplicații tactice*, tip. Concordia, 1936.
- Zăgănescu, Florin; Gheorghiu, Constantin, *Din istoria industriei românești – Aviația*, ed. Tehnică, București, 1981.
- Zisu, Cătălin (coord.), *Uniformele Armatei Române*, ed. Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2014.
- ***, *Arhitectura 1891-1941. Semicentenarul societății arhitecților români*, ed. Arte Grafice, 1941, București.
- ***, *Armata Română și anul de răscruce 1944*, ed. Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2024.
- ***, *Din trecutul „României Militare” cu prilejul comemorării a șaptezeci și cinci de ani de la apariția ei în viața armatei 1864-1938, f.e.*, București, 1939.
- ***, *Infanterie română. 180 de ani*, ed. Centrului Tehnic al Armatei, București, 2010.
- ***, *Istoria artileriei și rachetelor antiaeriene române*, vol. I, ed. Modelism, București, 1996.
- ***, *Istoria infanteriei române*, ed. Științifică și enciclopedică, București, 1985.
- ***, *Istoria militară a poporului român*, vol. 6 *Evoluția sistemului militar național în anii 1919-1944*, ed. Militară, București, 1989.
- ***, *Istoria Statului Major al Forțelor Navale Române 1860-2010. Monografie*, ed. Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2010.
- ***, *Istoricul Școlii Superioare de Războiu 1889-1939, f.e.*, București, 1939.
- ***, *Monografia Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” Constanța. Tradiții – Prezent – Perspective*, ed. Muntenia, Constanța, 1997.
- ***, *Monografia Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”. Trecut, prezent, perspective*, ed. Yacht Club Român, București 2002.
- ***, *Statul Major al Forțelor Navale. 160 de ani de datorie împlinită*, ed. Muzeului Național al Marinei Române, Constanța, 2020.

III. Tools: dictionaries and encyclopedias:

- Căzănișteanu, Constantin; Adrian, Pandea; Zodian, Vladimir, *Comandanți militari. Dicționar*, ed. Științifică și enciclopedică, București, 1983.

- Cociu, Mircea; Tuca, Florin; Chirea, Florin, *Bărbați ai datoriei 1877-1878. Mic dicționar*, ed. Militară, București, 1984.
- Donciu, Victor; Tașcău, Eugenia; *Dicționar de aviație. Peste 9000 de termeni și expresii de aviație*, ed. Pro Universitaria, București, 2021.
- Duțu, Alexandru; Dobre, Florica; Loghin, Leonida, *Armata Română în Al Doilea Război Mondial (1941-1945)*, ed. Univers Enciclopedic, București, 2017.
- Loghin, Leonida; Lupășteanu, Aurel; Ucrain, Constantin *Bărbați ai datoriei: 23 august 1944 – 12 mai 1945. Mic dicționar*, ed. Militară, București, 1985.
- Moșneagu, Marian, *Dicționarul marinarilor români*, ed. Militară, București, 2008.
- Rusu, Dorina, *Membrii Academiei Române. Dicționar 1866-2016*. vol. I-II, ed. Academiei Române, București, 2016.
- Ștefănescu, Domnița (coordonator), *Victimele terorii comuniste. Arestați, torturați, întemnițați, uciși. Dicționar*. ed. Mașina de scris, București, 2002, vol. IV Dicționar F-G.
- Stroea, Adrian; Ghinoiu, Marin, *Dicționar enciclopedic de artilerie*, ed. Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2014.
- ***, *Enciclopedia Armatei Române*, ed. Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2009;
- ***, *Enciclopedia artileriei române*, ed. Centrului Tehnic al Armatei, București, 2014.

IV. Electronic sources:

- Ora regelui: Ultimii romantici. Piloții Majestății Sale – episodul 2
<https://www.youtube.com/watch?v=3cLgwCZsr2o&t=14s>
- Ion Di Cesare – Romanian Ace WWII – interview from Aeroshow Aviation TV Show
<https://www.youtube.com/watch?v=rdbnLe8mHHc>
- Ziarul de Iași, 2 februarie 1998
<https://www.ziaruldeiasi.ro/iasi/povestea-unui-om-care-a-luptat-in-armata-lui-hitler~ni668>